

A.3.1. Dezvoltarea curriculumului pentru instruirea rețelei naționale și internaționale

Curriculum de 4 ore instruire de rețea: Studiu de caz

Achizițiile publice în Republica Cehă, studiu de caz

Ministerul Dezvoltării Regionale este responsabil pentru achizițiile publice în Republica Cehă. Achizițiile Publice Durabile (SPP) sunt susținute prin intervenția altor agenții guvernamentale pentru a sprijini o agendă specifică, inclusiv oportunități de angajare pentru cetățenii de etnie romă și solicitări pe criterii de mediu. Din 2016, Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale a sprijinit implementarea și Dezvoltarea Achizițiilor Publice Responsabile din punct de vedere social, care a inclus nevoile: IMM-urilor, întreprinderilor de economie socială, problemele de mediu, oportunitățile de angajare și condițiile de muncă decentă.

Sistemul de revizuire a achizițiilor publice se bazează pe măsuri administrative și reclamații care pot fi adresate de Oficiu pentru Protecția Concurenței.

Cadrul legal și politic

Deși Republica Cehă a sprijinit domeniul social și de mediu în achizițiile publice din anul 2000, nu există încă obligații juridice obligatorii pentru autoritățile contractante. Mai multe rezoluții guvernamentale susțin adoptarea criteriilor de contractare socială și ecologică, dar nu specifică obiective de achiziții și nu menționează obiective numerice.

Caracteristicile modelului Republicii Ceha

Republica Cehă nu are un model specific pentru a aborda achizițiile publice responsabile din punct de vedere social (SRPP). În timp ce includerea principiilor generale în legislația privind achizițiile a contribuit la creșterea gradului de conștientizare cu privire la aspectele sociale și de mediu ale achizițiilor, multe autorități contractante s-au concentrat pe respectarea formală a condițiilor minime legale, mai degrabă, decât pe identificarea nevoilor sociale, legându-le de puterea de cumpărare pentru a utiliza în mod eficient aspectele sociale și de mediu în achiziții. (Whilst the inclusion of general principles into procurement legislation has assisted in raising awareness of social and environmental aspects of procurement many contracting authorities have concentrated upon formal compliance with minimum legal conditions rather than identifying social needs, linking them to purchasing powers to effectively use social and environmental aspects in procurement.)

Multe autorități contractante includ acum proceduri declarative în documentele de licitație care menționează sustenabilitatea. Cu toate acestea, nu există o definiție clară a obiectivelor care trebuie atinse sau declarații de strategie pentru a atinge obiectivele sociale și de mediu. Ofertele conțin adesea doar observații generale care necesită exerciții de "bifare a casetei SRPP" fără angajamentul față de obiectivele definite sau descrierea instrumentelor eficiente de gestionare a valorii sociale și de mediu dintr-o licitație.

Bariere și provocări în implementarea SRPP în Republica Cehă

Ca răspuns la o lipsă percepută de progres în ceea ce privește implementarea SRPP din 2016, Republica Cehă a creat (în 2020) Centru de Competențe în Centrul Național pentru Achiziții Publice pentru a identifica, aborda și depăși barierele, utilizând finanțarea UE pentru a crește inițiativa dezvoltării SRPP.

Proiectul “Achiziții publice strategice în Republica Cehă” a fost implementat de Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale (MLSV) (www.sovz.cz) ca parte componentă a inițiativei de identificare a barierelor în implementarea SRPP.

Un sondaj din iunie 2022 care a implicat 152 de profesioniști în achiziții a identificat următoarele bariere:

- Teama de schimbare și de a face greșeli în practica de achiziții, care ar putea fi pedepsite;
- Abordarea birocratică a achizițiilor publice;
- SRPP constituie o povară pentru structurile administrative din Republica Cehă;
- Preocuparea față de creșterile constante ale prețurilor pentru bunuri și servicii;
- Absența unei înțelegeri comune a legii/Disensiuni de înțelegere a legii;
- Lipsa de înțelegere a conceptului de SRPP;
- Percepția că piața Republicii Ceha nu este încă pregătită;
- Lipsa strategiei de management și a obiectivelor de promovare a inițiativei;

Lecții învățate

În Republica Cehă achizițiile publice sunt privite, în esență, ca un exercițiu administrativ și procedural, mai degrabă, decât un instrument economic care să sprijine interesele societale mai largi sau pentru a face conexiuni cu strategiile altor autorități contractante (or to link to other contracting authorities' strategies). Centrul de Competență poate conduce la schimbarea comportamentului de acceptare a SRPP, la creșterea nivelului de conștientizare publică, la facilitarea rețelei și peer learning. Centrul poate, de asemenea, să creeze oportunități de consolidare a capacităților, să introducă noi subiecte și instrumente, să sponsorizeze cercetări, să publice rapoarte, să creeze directive și să sprijine o comunitate de experți facilitând schimbul de experiență și identificând cele mai bune practici din Republica Cehă și la nivel internațional, în special din rețeaua europeană a Centrelor pentru Achiziții Publice Durabile (procure2innovate: Rețeaua europeană de centre de competență pentru achiziții și inovare).

Deși conceptul de SRPP nu este încă dezvoltat în Republica Cehă, acesta poate încuraja autoritățile contractante să adopte o abordare mai oportună pentru a dezvolta strategii și practici SRPP. Acest lucru poate evidenția lipsa unei abordări sistemice și strategice la nivel național și instituțional, inclusiv lipsa de obiective stabilite pentru a fi atinse pentru un anumit volum de putere de cumpărare. (This can address a current lack of a systemic and strategic approaches on a national and institutional level including a lack of goals set to be achieved for a given volume of purchasing power).

Bune practici din Republica Cehă

- Concentrarea pe calitatea și condițiile de muncă în serviciile de curățenie

Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale, a încercat să se concentreze în licitațiile cu furnizorii de servicii de curățenie, asupra celor care ofereau un preț scăzut și aveau salarii mici. Accentul s-a pus pe menținerea stabilă a echipei de furnizori și prin urmare, indirect, pe condițiile de muncă ale lucrătorilor, inclusiv pe nivelul de salarizare.

Ministerul s-a concentrat pe dezvățuirea prețului ofertei și pe garantarea costurilor de licitație legate de salariu pentru a se asigura că standardele de bază sunt respectate. Ministerul a reușit să respingă ofertanții care încalcă standardele de muncă.

Prin urmare, a fost posibilă îmbunătățirea condițiilor de muncă în serviciile saturate cu forță de muncă (labour intensive services). O combinație între acordurile de achiziții care susțin condițiile decente de muncă și clauze legate de excluderea socială poate contribui la stabilirea standardelor sociale prin condiții de performanță contractuală a măsurilor de gestionare a riscurilor și a beneficiilor de mediu. (A combination of procurement agreements to support decent labour conditions and socially related exclusion clauses can contribute to setting social standards through contract performance conditions with risk management measures and environmental benefits.)

- Universitatea Charles punctează salariile decente în serviciile de curățenie

Universitatea Charles a dorit să îmbunătățească calitatea serviciilor de curățenie, menținând în același timp condiții decente de muncă și promovând metode prietenoase mediului. Re-evaluarea cerințelor pentru o licitație din 2021 a introdus criterii de evaluare pentru a echilibra aceste dimensiuni. Aceasta a reprezentat o evoluție față de practica standard anterioară de a atribui licitații bazate exclusiv pe preț, care a cauzat probleme deosebite cu serviciile intensive în muncă (labour intensiv services), cum ar fi curățenia, unde salariile personalului erau componenta majoră a costurilor contractului.

Mărirea salariilor a fost identificată ca un factor important al îmbunătățirii calității serviciilor, pentru a facilita aceste salarii s-a constituit 40% din criteriile de atribuire, iar criteriile de mediu introduse pentru prima dată a constituit 10% din total. (Improving wages was identified as an important driver of improved service quality, to facilitate these wages constituted 40% of award criteria, and environmental criteria introduced for the first time as 10% of the total.) Criteriile generale de atribuire au fost: 40% pentru salarii, 30% pentru prețul total al ofertei, 20% pentru documented client satisfaction și 10% pentru inovație în dezvoltarea serviciilor de curățare.